

Doi: 10.4274/Vhd.44154

Keçiören Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne Başvuran Hastalarda Hepatit A Seropozitifliği

Hepatitis a Seropositivity in Outpatients at Keçiören Teaching and Research Hospital

Ayşe DEDE¹, Emel ÇALIŞKAN², Gülsüm BITEN GÜVEN², Zeynep ÇİZMECİ³

¹Buldan Göğüs Hastalıkları Hastanesi, Mikrobiyoloji Laboratuvarı, Denizli, Türkiye

²Keçiören Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Mikrobiyoloji Laboratuvarı, Ankara, Türkiye

³Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Mikrobiyoloji Laboratuvarı, İstanbul, Türkiye

Anahtar Kelimeler: Hepatit A virüsü, seropozitiflik, ayaktan hastalar

Key words: Hepatitis A virus, seropositivity, outpatients

Sayın Editör,

Hepatit A virüsü (HAV) ile karşılaşma yaşı ilerledikçe daha şiddetli klinik tabloların ortaya çıktığı bilinmektedir. Ülkemizde de HAV ile karşılaşma yaşı giderek arttığından HAV'a karşı aşı uygulaması Sağlık Bakanlığı'nın rutin aşılama takviminde 2012 yılından itibaren bulunmaktadır. Çocuklar tüm yaş gruplarına HAV enfeksiyonunu bulaştırabileceğinden bu grupta virüsün yayılımının önlenmesi tüm toplumdaki immünitete katkı sağlayacak ve aşısız olan kişilerin de korunmasına vesile olabilecektir (1). Özellikle kötü hijyen şartları ve kalabalık yaşam ortamı önemli risk faktörlerini oluşturmakta, bu nedenle de gelişmekte olan ülkelerde çocuklardaki seropozitiflik yüksek oranlara ulaşmaktadır. Bu çalışmada hastanemize herhangi bir hepatit benzeri klinik belirtiyile başvuran hastalardaki HAV seropozitifliğinin yıllara ve yaş gruplarına göre dağılımı geriye dönük olarak incelenmiştir.

Laboratuvarımıza Ocak 2009 - Aralık 2012 tarihleri arasında çeşitli polikliniklerden gönderilen anti-HAV IgG sonuçları Diasorin LIAISON (Germany) cihazında Diasorin LIAISON (Italy) kitleri kullanılarak kemilüminesans mikropartikül enzim immünolojik test yöntemiyle çalışılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde SPSS 15.0 paket programı kullanılmıştır.

Herhangi bir hepatit benzeri klinik belirtiyile hastaneye başvuran ve anti-HAV IgG bakılan 1443 kişi çalışmaya dahil

edilmiştir. Hastaların yaş ortalaması 23,5 olup anti-HAV IgG pozitifliği %58 olarak saptanmıştır (erkeklerde %54, kadınlarda %62). Yaş aralığı 1-89 olup beşerli yaş grupları halinde 7 grup oluşturulmuştur. 2009, 2010, 2011, 2012 yıllarındaki anti-HAV IgG pozitifliği yaş aralığı 1-4 olan grupta sırasıyla %19, %23, %22, %14; yaş aralığı 5-9 olan grupta %34, %24, %27, %33; yaş aralığı 10-14 olan grupta %37, %57, %28, %31; yaş aralığı 15-19 olan grupta %49, %40, %52, %23; yaş aralığı 20-24 olan grupta %69, %35, %59, %46; yaş aralığı 25-34 olan grupta %87, %79, %71, %78; yaş aralığı 35 ve üzeri olan grupta %100, %100, %100, %100 olarak bulunmuştur. 2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarında benzer oranlarda pozitiflik saptanmış olup ($p=0,119$), yaş arttıkça pozitiflik oranının da arttığı görülmüştür ($p<0,05$). Yüksek endemisiteli bölgelerde enfeksiyon erken yaşta geçirildiği için hastalık çok nadir görülmektedir. Düşük endemisiteli bölgelerde duyarlı popülasyon çok olmasına rağmen virüsle temas az olmaktadır. Türkiye gibi orta endemisiteli bölgelerde dolaşan yüksek virüs seviyesi ve büyük çocukların ve genç erişkinlerin duyarlı olması sonucu hastalık oranı yüksektir (2). Hepatit A için orta endemite bölgesi olarak bilinen ülkemizde yaptığımız çalışmanın verileri hepatit benzeri semptomları nedeniyle hastaneye başvuran hastaları kapsamına rağmen DSÖ (Dünya Sağlık Örgütü) verileri ile kıyaslandığında yaş

gruplarına göre seropozitiflik Doğu Avrupa prevalansına yakın ve paralel bir seyir gösterirken, ileri yaş gruplarında bu oranlar Orta Doğu prevalansına yaklaşmaktadır (3). Konya'da yapılan bir çalışmada 2005-2009 yıllarında başvuran 0-17 yaş arası hastaların değerlendirmesinde anti-HAV IgG seropozitifliği 2009 yılında %78 olarak tespit edilmiştir (4); çalışmamızda ise 2009 yılı 1-19 yaş aralığında pozitiflik oranı %33 olarak bulunmuştur. 2012 yılında Ordu'da yaş ortalaması 17 olan 15-21 yaş aralığındaki 200 öğrencinin anti-HAV IgG pozitifliği %39,5 olarak saptanmıştır (5). Çalışmamızdaki 15-19 yaş grubu anti-HAV IgG pozitifliği 2012 yılında %23 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlar bize etkenle karşılaşma yaşının bölgesel farklılık gösterebileceğini ve Ankara'da etkenle karşılaşma yaşının daha ileri olduğunu düşündürmüştür. Yine Ankara'da 2003 yılında yapılan bir çalışmada okul dönemi çocuklarındaki pozitiflik oranı çalışmamıza kıyasla daha yüksek saptanmıştır (1-5 yaş: %2, 6-10 yaş: %23,9, 11-15 yaş: % 44,5, 16-20 yaş: % 68,9, 21-25 yaş: %79,4) (6). Ankara'da 2012 yılında yapılan bir başka çalışmada ise 25 yaş altında pozitiflik oranı %23,6, 25 yaş üstünde %86 olarak saptanmıştır (7). Çalışmamızda da bu çalışmaya benzer şekilde 25 yaş altında %34, 25 yaş üstünde %90 oranında pozitiflik olduğu görülmüştür. Bu veriler bize HAV ile karşılaşma yaşının giderek yükseldiğini ve fulminan seyredebilecek klinik tabloları önlemek için erken yaşta yapılması gereken aşılamanın ve orta doğu ülkelerine yapılacak seyahat öncesi seropozitifliğin

denetlenmesinin önemini göstermektedir. Bu konuda yapılmış benzer çalışmaların belli aralıklarla tekrarlanması, bölgenin ve ülkenin hijyen ve sanitasyonundaki gelişmesinin takibine katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

Kaynaklar

1. Yoldaş Ö, Bulut A, Altındış M. Hepatit A enfeksiyonlarına güncel yaklaşım. *Viral Hepatit Dergisi*. 2012; 18(3): 81-6.
2. Bell BP. Global epidemiology of hepatitis A: implications for control strategies. 10th International Symposium on Viral Hepatitis and Liver Disease. International Medical Press, 2002: 13-8.
3. Jacobsen KH. The Global Prevalence of Hepatitis A Virus Infection and Susceptibility: A Systematic Review. World Health Organization, The Department of Immunization, Vaccines and Biologicals. WHO Document Production Services, Geneva, Switzerland. 2010.
4. Kalem F, Erayman B, Yüksekaya Ş, Kara F. Konya İlinde Hepatit A Seroepidemiolojisi. *Viral Hepatit Dergisi*. 2013; 19(1): 19-22.
5. Çetinkol Y, Altunçekiç Yıldırım A. Sağlık Meslek Lisesi Öğrencilerinde HBsAg, Anti-HBs, Anti-HCV ve Anti-HAV IgG Sonuçlarının Değerlendirilmesi. *Viral Hepatit Dergisi*. 2012; 18(1): 23-5.
6. Kurt H, Battal I, Memikoğlu O, Yeşilkaya A, Tekeli E. Ankara Bölgesinde Sağlıklı Bireylerde HAV, HBV, HCV Seropozitifliğinin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı. *Viral Hepatit Dergisi*. 2003; 8(2): 88-96.
7. Tabak F, Tosun S. *Viral Hepatit 2013*. İstanbul Tıp Kitabevi.